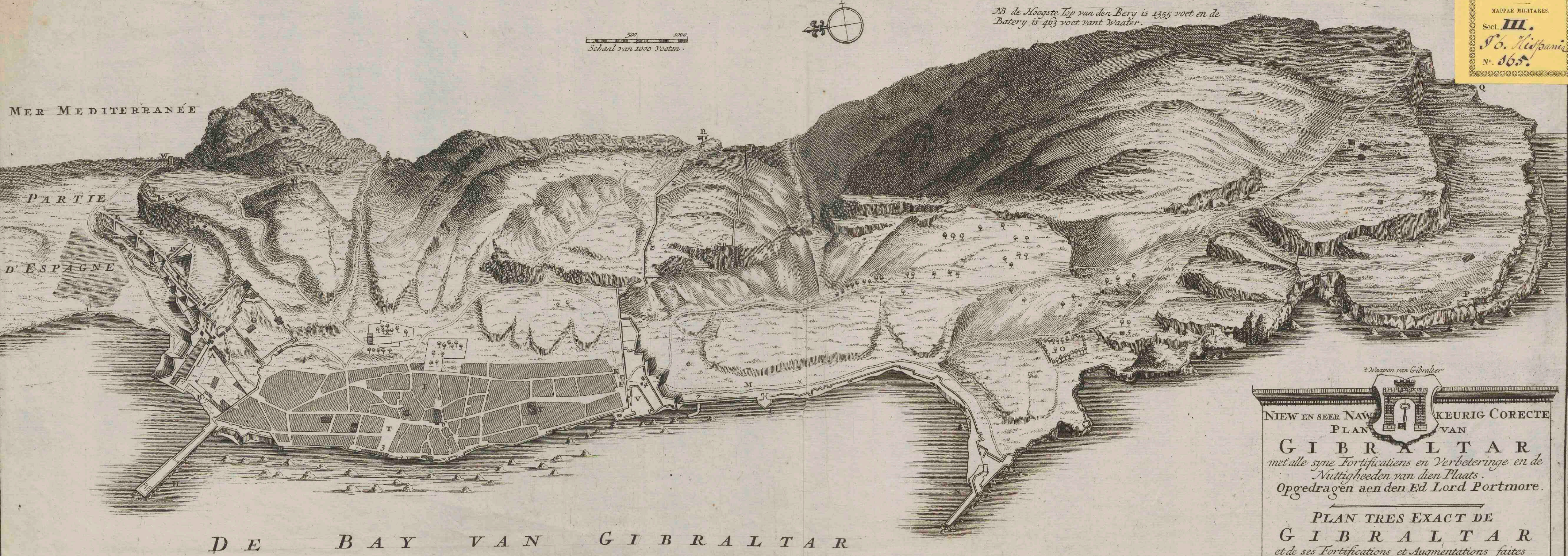

Niew en seer nawkeurig corecte plan van Gibraltar met alle syne fortificatiens en verbeteringe en de nuttigheeden van dien plaats

<https://hdl.handle.net/1874/291948>

De Hoogste Top van den Berg is 2355 voet en de Battery is 463 voet vant Waater.

MER MEDITERRANEE
PARTIE
D'ESPAGNE

DE BAY VAN GIBRALTAR

NIEUW EN SEER NAWKEURIG CORECTE
PLAN VAN
GIBRALTAR
met alle syne Fortifications en Verbeteringe en de
Nuttigheden van dien Plaats.
Opgedragen aen den Ed Lord Portmore.
PLAN TRES EXACT DE
GIBRALTAR
et de ses Fortifications et Augmentations faites
pour la Sécurité de cette Place
dedie a Milord Portmore.

EXPLICATION
Des Lettres & Nombres de la Ville de Gibraltar.

- A Porte vers l'Espagne.
- B Forte d'Eau.
- C Tour Ronde demolie à present.
- D Endroit où les Ennemis firent Breche en 1704.
- E Nouveaux Ouvrages, proposez par Milord Portmore en l'An 1712. & achevez en l'An 1720. étant un Chemin couvert dans le Roc.
- F Batterie de Willis.
- G Chateau Ancien des Maures.
- H Ancien Mole.
- I La Ville.
- K La Porte Meridionale.
- L Batterie de huit Pieces de Canon.
- M Aqueduc des Montagnes, qui vient dans la Ville.
- N Nouveau Mole.
- O St. Rofia.
- P Courte vue d'Europe.

- Q Grande vue d'Europe.
- R Vidare ou Sentinelle, d'où l'on peut decouvrir les Vaisseaux à seize lieues, tant dans l'Océan que dans la Mer Méditerranée, & où il y a continuellement une Garde Jaquille entretient un grand Fanal, tant du côté de l'Orient que de l'Occident, de quel côté que le découvre, à fin de pouvoir donner du temps aux Vaisseaux de Guerre qui font dans le Port ou Baye, de se mettre en Mer en levant leurs Ancres.
- S Hauteur du Milieu.
- T La Plaine où l'on remonte la Garde.
- U Bastion Meridional.
- W Tour du Diable.
- X l'Hospital.
- Y La Maison du Gouverneur.
- Z La Muraille de Charles Cinq.
- 1 Ancienne Muraille des Maures ruinée.
- 2 La Barriere.
- 3 La Fontaine ou Rafraichifoir.
- 4 Le Puits.
- 5 Endroit où l'on faisoit les Baraquen en Avril 1726.
- 6 La Grande Eglise.
- 7 Petit Mole où l'on place les Chaloupes qui vont querir de l'eau.

UITLEGGING of VERKLAARING
Der Letters en Nommers van de Stad Gibraltar.

- A Noort na Spanjen.
- B Water-Port.
- C De Ronde Tooren is nu gefest.
- D De Plaats daar de Vyanden de Bres hebben gemaakt in het Jaar 1704.
- E De nieuwe Werken, voorgestelt door de Lord Portmore in het Jaar 1712. en voltooit l'Jaar 1720. zynde een bedekte Weg in de Rots.
- F Battery van Willis.
- G Het oude Moors Kasteel.
- H De oude Mole.
- I De Stadt.
- K Zynd-Port.
- L Batterie van acht Stukken Kanon.
- M Waterleiding die van de Gebirgen dat in de Stadt komt.
- N De nieuwe Mole.
- O St. Rofia.
- P Kleine Europas Gesigt.

- Q Groot Europas Gesigt.
- R Wagthuys, van waar men 16 myl ver in Zee kan sien; 200 wel in den Ocean, als in de Middellandse Zee, daar werd altoos een Wagt gehouden, dewelke gemeenlyk groote Ledere Ballen uythangt, ten Oosten of ten Westen, ten wat zyde hy Schepen ontdekt, om aan de Oorlogschepen die in de Baay leggen tydt te geeven om ze in Zee te brengen, en haare Ankers te ligten.
- S De Middel Hoogte.
- T Het Pleyn daar de Wagt optrekt.
- U Zuider-Bastion.
- W De Duyvels Tooren.
- X Het Gail-Fluys.
- Y Het Gouverneurs Huys.
- Z De Muur van Karel de Vyfde.
- 1 De oude Muur der Mooren, vervallen.
- 2 De Dray-Boom.
- 3 De Fonteyn of Verterfing.
- 4 Water Put.
- 5 Plaats daar men de Baraquen gemaakt heeft in April 1726.
- 6 De Groote Kerk.
- 7 Een kleine Mole die om de Boots agter te leggen, als zy Water haalen.

NAUWKEURIGE BESCHRYVINGE
Van de Situatie van de Stad
GIBRALTAR,
Leggende in de Middellandse Zee, aan het
Koninkryk Spanjen.

GIBRALTAR legt omtrent 60 myl ten Zuid-Westen van Kadix. Men meent dat het gebouwd is in 't jaar 712 door de Mooren, die de Graaf Julianus in Spanjen deed komen, om zich te wreken, van den Koning Don Rodrigo, die zyn Dochter gefchaakt hadt. Deze plaats is gelegen aan de Voet van den Berg Calpe na de Zeekant, in dewelk het Voorgebergt zich twee mylen lang uitstrekt. De Haven is zeer goed, en niet verder als 1 1/2 mylen van het vaste Land van Africa. De Berg Calpe is die welke in de oude Historien genoemd word eene der Colommen ofte Pilaren van Hercules, tegen over de andere in Africa, Abye, ofte la Sierra de las Monas genaamd; Op ieder van die twee Gebergten is een Capelle gebouwd, met de namen van O. L. V. in Europa en O. L. V. in Africa. De Kaap van Gibraltar word geagt een der schoon-

ste van Europa te wezen, wegens zyn Situatie, hoogte, fortificatie, en uytzicht, zyn- de omtrent een halve myl hoog op een Punkt omtrent 200 Schreden lang, want door die Kap op eenige distantie in Zee een Eyland schynd te wezen. Boven op de Rots is een Tooren, van waar de Schildwagt Seyn geagt aan die in de Stad van alle Schepen, welke het nauw van de Straat passeren. De Rots is omgeven byl aan de Zee kant, zoo dat het vreeslyk is van boven naar beneden te zien. Na de zyde van de Stad is de Rots tot op den top gefortificeerd, van waar men ontdekt een zeer aangenaam Gezigt tot meer als 40 mylen in de Middellandse Zee; maar aan de kant van den Ocean is dat Gezigt bepaald door een andere Berg, drie mylen van daar. De Stad is groot en zeer net. Daar is een Moele ofte Beer tegen de Zee aan de Landzyde, die egter wegens de Klippen en Oudlepen van weinig nut is, waarom de Spanjaerden 'er nog een gebouwd hebben by de Kerk van N. D. daar een groot Fort is, wel met Kanon voorzien, en behalven vercheide andere reguliere en zeer goede Fortificatien.

De Spanjaerden hebben Gibraltar altyd aangemerkt als de Sleutel en Voormuur van haar Land, soo dat zy de natuurlijke Ikerke, waar door die Plaats enigzins onnaakbaar is, vermeerderd hebben met al het geen de Konink kan voortbrengen, om deselve laaften Oorlog onderneemen zooden die Plaats te атаqueeren.

Maar in den jaare 1704. 't geen zeer gedenkwaardig is om de Victorie van Hochfeldt en het Conquet van deesse Plaats, roen de geallieerde Vloot uyt de Middellandse Zee naar den Ocean was keerende, hielden de Admiral in de straat Krygsraad, en be-

hoeten Gibraltar onverhoeds te overvallen, van welke onderneeming het volgende Verhaal van den Ridder George Rook met Privilegien gedrukt wierd.

De Krygsraad aan Boord van de Royal Katharina op den 17 July ten Oosten Tetaan gehouden zynde, kwam de Vloot op den 21 in de Baay, en des namiddags ten drie uren wierden de Engelse en Hollandse Marinen, ten getalle van omtrent 800, met den Prins van Hellen Darnitad aan het Hoofd, op den uythoek ten Noorden van de Stad aan Land gefet, om die Communicatie aan de Landzyde af te snyden; Zyn Hoogh. het Volk daar gefesteld hebbende, eyfente van den Gouverneur de Plaats ten dienft van zyn Catholyke Maj. den tegenwoordigen Keiser, 't geen hy 't mee groote stoutheid wegerende, gaf den Admiral den 22 ste in den vroege morgenfont ordre, dat de Schepen welke gefestelt waren, om de Stad onder het gebed van den Schout by Nagt Bing en den Schout by Nagt vander Duffen te kanonneeren, als mede die welke gefesteld waren, om het Hoofd van de Zuid-Moele te commando van den Kapr. Hicks van de Jarmouth aan te vallen, zig op een tyd teffens fouden rangeren; maar de Wind tamelyk hard en contrarie weefde, was het niet mogelyk dat zy zich op hunne plaatsen konde vervoegen, voor dat den dag volkomen was doorgebroken; ondertulchen was Kapr. Whittaker, om de Vyanden te misleiden, en op te houden, met een ge Booten met Volk naar de Moele gefonden, daar hy een Franse Kaper van 12 stukken verbrande; Den 23 kort na het aanbreeken van den dag, de Schepen alle wel geplaat zynde, gaf den Admiral het Signaal, om de Kanonneering te beginnen, welke met zeer groote heevighd gedaan wierd, soo dat in vyf of ses uren tydt meer als 15 hon-

derd Schooten op de Stad gedaan wierden, invoegen dat de Vyanden ten eersten ge- noodzaak wierden hun Kanon te verlaten en voornamelyk aan het Zyder Moele Hoofd; waar op den Admiral confidereende dat door het winnen van die Fortificatie, de Vyanden genoodtaakt fouden worden, de Stad over te geeven, den Kapr. Whittaker ordonneerde, met alle de Booten gewapend, de uyterste middelen aan te wenden, om zich in de possessie van die Fortificatie te stellen, 't geen met seer veel spoed uytgevoerd wierd. De Kapiteyn Hicks en Junper, welke naast aan de Moele lagen, met haare Vyandjes en eenige andere Booten aan Land zynde, eer de reit op kon komen, hielden de Vyanden een Myl springen, waar door de Fortificatien van de Moele op- vloegen, en 2 Luynemants met omtrent 60 Man gedood en omtrent 60 gekwetft wierden, egter hield ons Volk dat groote Platform in possessie; 't geen met seer veel spoed overige Maatschap tot die onderneming gefchikt, geland zynde, avanceerde, en nam een Redout of klein Bastion in, ter falver weg van de Moele in de Stad, daar zy ver- scheide stukken Kanon van den Vyand veroverden: Daar op zonden den Admiral aan den Gouverneur een Brief, welke verzeid was met een finale Opeyching van den Prins van Hellen; soo dat de Gouverneur den 24 ste des ogtens verlogt te capituleren, en het Accoord getroffen zynde, marfcheerde de Prins des avonds in de Stad, en nam besit van de Land- en Noord-Moele-Portoeren, als mede van de Buyten werken, en alle de Franfse die in de Stad waren, wierden Krygsgevangen gemaakt, maar de Spanjaer- den hadden teekenen van Eer.